

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Rudolfové a soudců Mgr. Tomáše Lisa a Mgr. Martiny Flanderové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: [osobní údaje žalobkyně]
sídlem [adresa žalobkyně]
zastoupená advokátem Mgr. et Mgr. [jméno] [příjmení]
sídlem [adresa]

proti

žalované: [osobní údaje žalované]
bytem [adresa žalované]
zastoupená obecným zmocněncem [příjmení] [jméno] [příjmení],
narozeným [datum], bytem [adresa],

o zaplacení částky 52 725 Kč s příslušenstvím,

o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 24.3.2021, č.j. 6 C 128/2020-139,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobkyně je povinna uhradit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 349 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhala zaplacení částky 52 725 Kč s příslušenstvím. Na základě pojistné smlouvy [číslo] o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla tov. zn. a typu Škoda Octavia, [registrační značka] [anonymizováno] (dále jen předmětná smlouva) vyplatila poškozenému z titulu pojistné události z [datum], [číslo] žalovanou částku 52 725 Kč. Výplatou pojistného plnění došlo k naplnění zákonných podmínek k užití ust. § 10 zák. č. 168/99 Sb., tedy ke vzniku regresního nároku vůči žalované jako provozovatelce pojištěného vozidla, neboť podle rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 4, a to rozsudku č.j. 6 T 28/2019 ze dne 24.6.2019, který nabyl právní moci dne [datum], pojištěné vozidlo v době pojistné události dne [datum] nesplňovalo technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a pro závadu v technickém stavu bezprostředně ohrožovalo bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a toto porušení povinnosti bylo v příčinné souvislosti se vznikem újmy, kterou požaduje žalobkyně k úhradě.

2. Ve věci byl dne [datum] vydán elektronický platební rozkaz, č.j. EPR 193478/2020-5. Platební rozkaz byl zrušen podáním odporu ze strany žalované dne [datum].

3. Okresní soud v Českém Krumlově (dále jen soud prvního stupně) rozsudkem ze dne 24.3.2021, č.j. 6 C 128/2020-139 (dále jen napadený rozsudek) žalobu zamítl (výrok I.), žalované vůči žalobkyni právo na náhradu nákladů nepřiznal (výrok II.). Soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl ke skutkovému závěru, že žalovaná se žalobkyní uzavřela předmětnou pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti. Dne [datum] došlo k pojistné události. Žalovaná pojistné vozidlo neřídila, s jejím souhlasem vůz užíval a řídil její partner. V důsledku pojistné události vyplatila žalobkyně újmu na věcech (za poškozený motocykl, rukavice, helmu, koženou bundu, kalhoty a horní kufr), která je předmětem sporu. Na základě odsuzujícího rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 bral soud prvního stupně za prokázané, že řidič pojištěného vozidla [datum] řídil motorové vozidlo, které nesplňovalo technické podmínky provozu stanovené zvláštním předpisem pro závadu v technickém stavu. Tímto rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným tím, že v době, kdy najížděl na dálnici, ač slyšel divné klepající zvuky, vozidlo neodstavil, nezastavil, pokračoval v jízdě a tím se dopustil porušení povinnosti vyplývající z ust. § 4 písm. a) a § 5 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 361/2000 Sb. V příčinné souvislosti s tím pak došlo k odpadnutí kola a ke vzniku škodné události. Soud prvního stupně převzal závěry znalce [příjmení] [příjmení], podle kterých se jednalo o závadu vzniklou postupným uvolňováním nedostatečně dotažených šroubů, přičemž jeden ze šroubů vykazoval poškození, že vizuálním pohledem laik před jízdou, pokud neužije klíč ke zkoušce dotažení, nepozná, že šrouby jsou uvolněné. Při právním posouzení věci okresní soud nedospěl k závěru, že by byly ve vztahu k žalované naplněny podmínky pro vznik regresního nároku podle § 10 odst. 2 zák. č. 168/1999 Sb. Přihlédl k závěrům Nejvyššího soudu v rozhodnutí 31 Cdo 475/2020 a uzavřel, že žalovaná při zachování běžné péče a opatrnosti nemohla rozpoznat, že vozidlo má povolené šrouby. Vycházel z toho, že ust. § 10 zák. č. 168/99 Sb. vyjmenovává případy závažných a vědomých pochybení pojištěného, např. újma způsobená řidičem úmyslně pod vlivem alkoholu, omamné látky, včetně toho, že řidič řídil vozidlo, jehož technická způsobilost k provozu nebyla schválena a nárok na úhradu vyplacených částek podle § 10 zák. č. 168/99 Sb. je tak vázán na úmyslné a hrubě nedbalé jednání. Podle přesvědčení prvostupňového soudu pokud byl řidič uznán vinným ze shora popsaného přečinu souvisejícího s provozováním vozidla v rozporu s požadavky zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, nejde zároveň o závažné a vědomé pochybení na straně žalované jako pojištěné, které by zakládalo postižný nárok neboť žalovaná neporušila § 36, § 50 zák. č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Tento závěr odůvodnil tím, že vozidlo mělo platnou technickou kontrolu, bylo servisováno a provozováno v souladu s manuálem, jenž nestanoví zvláštní pravidla ve vztahu k ověřování dotahování šroubů. Žalovaná neporušila žádnou povinnost, kterou by bylo možné spojit s vědomostí o tom, že jí provozované vozidlo neodpovídá technickým stavem

pravidlům bezpečnosti provozu. Žalobu ze všech uvedených důvodů zamítl prvostupňový soud jako nedůvodnou.

4. Proti napadenému rozsudku podala odvolání žalobkyně. Namítala, že prvostupňový soud dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním, rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení a soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav, neboť neprovedl navržené důkazy k prokázání rozhodných skutečností. Nesprávně byly aplikovány závěry rozsudku Nejvyššího soudu z 10.6.2020, č.j. 30 Cdo 475/2020. Závěry prvostupňového soudu o tom, že kontrola a dotahování šroubů je péče, která není součástí běžné péče o vozidlo, považuje za chybné. Manuál k vozidlu obsahuje pouze některé povinnosti, neobsahuje povinnost opakované kontroly, ale obsahuje povinnost šrouby dotáhnout. Nepovoluje ani použití nechválených či poškozených šroubů. Pokud prvostupňový soud vycházel z toho, že vozidlo mělo platnou technickou kontrolu, je podle odvolatele třeba uvést, že stanice technické kontroly při technické kontrole nemají povinnost kontrolu dotažení šroubů kol a ani ji neprovádějí. Žalovaná se nemohla zbavit dvě odpovědnosti tím, že si sjednala „lepší“ pojistnou smlouvu a tím spíš si musela být vědoma, že takovému vozidlu musí poskytnout větší péči. Je běžnou povinností provozovatele kontrolovat po ujetí cca 100 km dotažení kol. Takové znalosti měla nabýt ji při získávání řídičského oprávnění. Posouzení, zda dotahování šroubů je součástí běžné péče o vozidlo, by mělo být učiněno i ve spojení se stářím vozu. Odvolatelka proto navrhla rozsudek okresního soudu zrušit a uložit žalované povinnost uhradit jí náklady tohoto řízení.

5. Žalovaná se prostřednictvím svého zmocněnci vyjádřila k odvolání při ústním jednání. Uvedla, že v den poruchy nejevilo vozidlo před zapůjčením partnerovi známky poškození, bylo pravidelně servisováno. Odkázala na listinné důkazy, doklady o zaplacení servisních oprav a kontrol z minulých let a vyjádření autoservisu. Námítku žalobkyně, podle které dotahování šroubů kol je běžnou součástí údržby vozidla, nesdělila. Odkázala na manuál k užití vozidla, postup při výměně tzv. rezervního kola, kdy je doporučována kontrola dotažení kola v servisu tzv. momentovým klíčem. Momentový klíč není povinnou výbavou auta. V jednací síni demonstrovala v rámci předneseného vyjádření k žalobě momentový klíč, a to digitální (o velikosti minimálně 80 cm) a uvedla, že jeho hodnota je 6.000 Kč, dále předvedla manuální momentový klíč (zhruba poloviční velikosti) a podle žalované je jeho pořizovací cena 4 000 Kč. Uvedla dále, že vozidlo mělo technikou kontrolu a ani při ní nebylo zjištěno, že by kolo bylo dotaženo neautorizovaným šroubem. Odkázala na závěry znaleckého posudku, že povolení závitů šroubu není možné poznat vizuální kontrolou. Namítala dále, že stanice technické kontroly prověřuje velikost disku kol a jejich upevnění, zda typ použitých disků odpovídá technickému průkazu. Je rovněž kontrolována funkčnost brzd a sbíhavost kol a v případě povolení kola by se závada projevila a auto by neprošlo technickou kontrolou. Uplatněný nárok v žalobě není jediným nárokem žalobkyně, byla vyzvána k zaplacení dalšího více jak 1 000 000 Kč, přičemž žalovaná o technický stav vozidla dbala, uzavřela pojistnou smlouvu právě pro krytí rizik a bylo by extrémně nespravedlivé přiznání regresního nároku. Soud prvního stupně podle ní správně aplikoval rozhodnutí Nejvyššího soudu, podle kterého uzavření pojistné smlouvy má chránit i zájmy pojištěného a jelikož žalovaná žádné své povinnosti nezanedbala, navrhla potvrzení rozhodnutí. Požadovala přiznat náhradu nákladů odvolacího řízení.

6. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o.s.ř.) po zjištění, že přípustné odvolání bylo podáno v zákonem stanovené lhůtě podle § 204 odst. 1 o.s.ř. a osobou k tomu oprávněnou, přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu podle § 212 a § 212a o.s.ř. a dospěl k závěru, že podané odvolání není důvodné.

7. Podle § 10 odst. 2 písm. a), b) zák. č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla) pojištitel má proti pojištěnému právo na náhradu toho, co za něho plnil, jestliže prokáže, že pojištěný porušil základní povinnost týkající se provozu na

pozemní komunikaci tím, že provozoval vozidlo, a) které svojí konstrukcí nebo technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí nebo b) jehož technická způsobilost k provozu vozidla nebyla schválena, a toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem újmy, kterou je pojištěný povinen nahradit. Podle § 6 odst. 1, 2 zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla pojištění odpovědnosti se vztahuje na každou osobu, která je povinna nahradit újmu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě. Nestanoví-li tento zákon jinak, má pojištěný právo, aby pojistitel za něj uhradil v rozsahu a výši podle občanského zákoníku poškozenému mimo jiné škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci. Podle § 5 odst. 1 písm. a) a e) zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích (dále jen zákon o silničním provozu) povinností řidiče je kromě povinností uvedených v § 4 dále a) užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, e) odstranit na místě závadu, zjistit během jízdy, že vozidlo nebo náklad nesplňuje stanovené podmínky uvedené v § 52; nemůže-li tak učinit, smí v jízdě pokračovat přiměřenou rychlostí jen do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit; přitom musí učinit takové opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nedošlo k poškození pozemní komunikace ani životního prostředí. Podle § 36 odst. 1 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen zákon o provozu vozidel na pozemních komunikacích) lze provozovat pouze takové silniční vozidlo, které je technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích podle tohoto zákona. Podle § 50 odst. 1 zákona o provozu vozidel na pozemních komunikacích silniční vozidlo je technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud technickou prohlídkou silničního vozidla nebyly zjištěny žádné závady nebo jen lehké závady.

8. Ze skutkových závěrů soudu prvního stupně vycházel i odvolací soud a tyto závěry nebyly zpochybněny z převážné části ani podaným odvoláním. Uzavření pojistné smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla ve vlastnictví žalované, pojistné plnění a jeho výše, kterou plnila žalobkyně z titulu pojistné události ze dne [datum], odpovědnost řidiče vozidla za přečin podle § 4 písm. a) a § 5 odst. 1 písm. a) a c) zákona o silničním provozu, kdy byl řidič uznán vinným, že v době, kdy najížděl na dálnici, ač slyšel divné klapající zvuky, vozidlo neodstavil, nezastavil, pokračoval v jízdě, užil motorové vozidlo, které nesplňovalo technické podmínky stanovené zvláštním předpisem pro závadu v technickém stavu, v příčinné souvislosti s čímž došlo k odpadnutí kola a ke vzniku škodné události, dále i to, že v době, kdy žalovaná vozidlo zapůjčila, takovou závadu nevykazovalo a i podle znaleckého posudku a výsledku znalce je závada uvolnění kola projevující se hlukem a vibracemi patrná až ve chvíli, kdy se kolo uvolňuje, jsou skutkové závěry odvoláním nenapadané. Odvolací soud se ztotožnil i se závěry soudu prvního stupně, že vozidlo mělo platnou technickou kontrolu a bylo pravidelně servisováno. Ani tyto skutkové závěry nebyly odvoláním dotčeny. Spornou zůstala otázka, zdali měla žalovaná jako provozovatelka vozidla povinnost kontrolovat utažení šroubů před jízdou, resp. před tím, než vozidlo zapůjčila a zda tak vznikl žalobkyni regresní nárok podle § 10 zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

9. Při právním posouzení věci je možné zcela odkázat, tak jak to již učinil soud prvního stupně, na rozhodnutí velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 10.6.2020, sp. zn. 31 Cdo 475/2020 a je třeba zdůraznit, že se jedná o originální regresní nárok ve vztahu k přísné objektivní odpovědnosti pojištěného. Provozovatel má povinnost uzavřít pojistnou smlouvu. Důvodem je ochrana zájmu poškozeného před případnou nesolventností škůdce, na jehož ochraně je společenský zájem vyjádřený povinným pojištěním odpovědnosti provozovatele. Podle Nejvyššího soudu je třeba přidat k zájmu poškozeného i zájem pojištěného, který je pro případ způsobení škody třetí osobě pojištěn, za úplatu je tak přeneseno riziko hradit způsobenou škodu na jinou osobu. Aby mohl být pojištěný zbaven výhod pojištění, muselo by se jednat o závažné hrubé porušení povinnosti pojištěného, jinak nedojde

k naplnění zákonných podmínek pro vznik regresního nároku dle citovaného ustanovení. Podle citovaného § 6 zákona o povinném pojištění vozidel, je pojištěným každá osoba, která odpovídá za škodu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě. Odpovědnost žalované je proto třeba posoudit z pohledu odpovědnosti provozovatele vozidla. Vozidlo v době pojistné události mělo platnou kontrolu technického stavu provedenou autorizovanou stanicí technické kontroly. Žalovaná tak neporušila povinnost plynoucí z § 5 zákona o silničním provozu ve vazbě na § 36 a § 50 zákona o provozu vozidel na pozemních komunikacích. Povinnost překontrolovat utažení šroubů před každou jízdou nebo před zapůjčením vozidla nevyplývá z obecně závazného předpisu ani z manuálu pro používání vozidla. Žalovaná při zachování běžné péče a opatrnosti nemohla rozpoznat, že vozidlo má povolené šrouby Technická závada, která se projevila při jízdě, kterou nevykonala žalovaná a nebylo jí možné zjistit běžnou prohlídkou vozidla před jízdou, nemohla být žalovanou jako provozovatelkou vozidla zjištěna. Odvolací soud dospěl ze všech uvedených důvodů k závěru, že žalovaná ve smyslu cit. ust. § 10 odst. 2 písm. a) zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla svoji základní povinnost provozovat vozidlo na pozemních komunikacích technicky způsobilé, neporušila. Odvolací soud s ohledem na uvedené skutečnosti postupoval podle § 219 o.s.ř. a věcně správný rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.

10. Úspěšné žalované byla přiznána podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. náhrada nákladů odvolacího řízení. Požadovala úhradu cestovného k odvolacímu soudu z [obec] do [obec] a zpět (2x23 km, celkem 46 km) podle vyhlášky č. 89/2020 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad. Náhrada cestovného při sazbě za 1 km 4,40 Kč, ceny za litr nafty 27,80 Kč a průměrné spotřebě 5,2 l nafty na 100 km, doložené velkým technickým průkazem osobního automobilu žalované [registrační značka] [anonymizována tři slova] činí 269 Kč (46x4,4+27,80x0,46x5,2). Dalším nákladem je uhrazené parkovné podle pokladního dokladu ve výši 80 Kč, celkem představují náklady odvolacího řízení žalované částku 349 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je za splnění podmínek § 237 o.s.ř. přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu ČR u Okresního soudu v Českém Krumlově ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení.

Český Krumlov 30. června 2021

JUDr. Marie Rudolfová
Předsedkyně senátu

Rozhodnutí nabylo právní moci dne 13. srpna 2021.